

LA CIRURGIA COMBINADA AUGMENTA UN 10% LA TAXA D'ÈXIT DEL TRACTAMENT DEL DESPRENIMENT DE RETINA

La vitrectomia combinada amb la cirurgia escleral, tècnica que havia caigut en desús, eleva fins al 95% l'índex d'èxit quirúrgic, segons especialistes de l'IMO al Congrés Mundial d'Oftalmologia

El doble abordatge redueix el risc que torni a produir-se un despreniment, cosa que, sense una indicació i una execució correctes, pot afectar prop de la meitat dels pacients operats

Barcelona 18 de juny del 2018/. La cirurgia combinada del [despreniment de retina](#), unint la tècnica escleral a la vitrectomia, augmenta fins a un 10% la taxa d'èxit del tractament quirúrgic d'aquesta malaltia. Així ho exposen avui especialistes de l'Institut de Microcirurgia Ocular (IMO) al [World Ophthalmology Congress](#) (WOC 2018), la principal cita de l'oftalmologia que se celebra aquests dies a Barcelona, amb la participació de professionals de més d'un centenar de països.

Com explica el [Dr. José García-Arumí](#), especialista del Departament de Retina i Vitri de l'IMO i ponent de la sessió de "Controvèrsies quirúrgiques en el despreniment de retina" del WOC, "tot i que una vitrectomia ben practicada ja aconsegueix molt bons resultats per si mateixa, els estudis realitzats i la nostra pròpia experiència demostren que reforçar la intervenció amb cirurgia escleral permet passar d'un 85% a un 95% d'eficàcia a l'hora de fixar la retina al seu lloc". En conseqüència, es redueix el risc que torni a produir-se un nou despreniment, cosa que, sense una indicació i una execució correctes de la tècnica inicial, pot afectar prop de la meitat dels pacients operats, als quals fa falta una segona, una tercera i, fins i tot, una quarta operació.

Segons l'oftalmòleg de l'IMO, "la realització conjunta de la [vitrectomia](#) i la [cirurgia escleral](#) està especialment indicada per a casos difícils: despreniments de retina amb múltiples forats, amb estrips gegants, en ulls prèviament intervinguts de cataracta o associats a proliferació vitreoretinal (membrana que es forma sobre la retina i n'augmenta la rigidesa en pacients operats diverses vegades, amb molta inflamació o en nens)".

Apostar per la cirurgia escleral

La corba d'aprenentatge que es necessita per practicar la cirurgia escleral fa que, en ocasions, s'opti directament per la vitrectomia. "Sobretot entre els cirurgians més joves", destaca el Dr. García Arumí, "ja que la cirurgia escleral és un dels primers abordatges que va aparèixer per tractar el despreniment de retina i, per la seva complexitat, s'ha anat deixant de banda amb els anys". Tanmateix, en mans expertes, no requereix més de 10-15 minuts per dur-se a terme i "a causa dels bons resultats obtinguts, cada vegada hi ha més interès a recuperar aquesta tècnica i a formar-s'hi".

El procediment consisteix a posar un "cinturó" al voltant de l'ull, de manera que se subjecti a la seva paret més externa (l'escleròtica), on normalment es produeixen els trencaments retinals. A més de combinar-se amb la vitrectomia –que consisteix a extreure el gel vitri que omple el globus ocular i que, per diferents causes, pot exercir tracció damunt la retina i desprendre-la–, la cirurgia escleral també es realitza de forma aïllada. A l'envoltar l'ull amb una banda o anell de silicona, aquest es comprimeix i s'alleuja la tensió que tira de la retina, a la qual està adherit el vitri.

"D'aquesta manera, s'evita entrar dins del globus ocular, especialment en pacients joves amb forats retinals inferiors, en els quals no s'ha arribat a desprendre l'humor vitri o en casos de diàlisi (separació de la part més perifèrica de la retina, ja sigui de forma espontània o per traumatismes), conclou el Dr. García-Arumí.

Precisament sobre la vitrectomia, tècnica que es va introduir a Europa fa 45 anys, tracten altres de les novetats presentades pels especialistes de l'IMO al WOC. En aquest sentit, el [Dr. Carlos Mateo](#), que ha presentat en el principal congrés mundial d'oftalmologia les fites clau en el maneig quirúrgic de les patologies retinals, afirma que la tecnologia està en constant evolució i han aparegut vitrèctoms d'alta freqüència de tall (aparells que aspiren el gel vitri de l'interior de l'ull i el tallen mecànicament per extreure'l) i fins i tot noves tecnologies com ara la vitrectomia hipersònica, que 'liqua' el vitri mitjançant ultrasons i l'aplicació de la qual estem avaluant en l'actualitat".

Auge de les lents intraoculars

A més de la retina, un altre camp en el qual la innovació ha estat determinant és la cirurgia refractiva. El [Dr. Daniel Elies](#), també especialista de l'IMO, apunta que "al WOC es confirmaran les principals tendències que han anat guanyant pes en la subespecialitat, com ara la implantació de [lents intraoculars](#) per a la correcció de defectes refractius". Aquesta és una opció en auge que, per la seva seguretat i eficàcia, amplia les perspectives de tractament més enllà de les tècniques làser.

De cara a pacients que se sotmeten a cirurgia del cristal·lí—cada vegada més sol·licitada, tant per a la [presbícia](#) o "vista cansada" com per a la [cataracta](#)—, l'oftalmòleg destaca les noves lents de focus estès, amb un disseny òptic que augmenta la profunditat de camp, o les lents trifocals d'última generació, que proporcionen una qualitat visual més bona en totes les distàncies.